Dosya Uzantıları Ve Anlamları

AAC

Advanced Audio Coding AC3'ün devamı olarak geliştirildi. AC3 üzerine kurulu olup birkaç iyileştirmeler getirmektedir. Bu format için destek henüz çok sınırlı.

Authentication

Bir film oynatılmadan önce oynatıcı ve disk arasında güvenli bir bağlantı oluşturulur. Bu bağlantı sırasında iki taraf birbirini doğrular. Bu doğrulama sırasında gerçekleşen her şey "Authentication"'dır.

AC3

Açılımı Audio Coding 3 olup AC3 şu anda Dolby Digital ile aynı anlamda kullanılmakta. Dolby Digital gelişmiş bir ses sıkıştırma teknolojisi 6 ayrı kanal içinde 448kbit/s ye varan sıkıştırma sunmaktadır. Daha fazla bilgi için Dolby websitesine gidebilirsiniz.

ASF

Advanced Streaming Format. Kısaca Microsoft'un Real Media'ya verdiği cevap diyebiliriz.

AVI

Audio Video Interleave. Windows bilgisayarlarda en yaygın olarak bulunan video formatıdır. Bu format video ve sesin birbirine bağlanma çeşidini belirler ama codec değişebilir.

BUP dosyası

Bup dosyası bir IFO dosyasının yedeğidir. Bu dosyalar DVD'lerde yaygın olarak bulunurlar.

Cell (ID)

Cell bir DVD de bulunan en küçük birimdir. Genellikle Chapterları içerir ayrıca iç içe videoları ve açıları saklamak içinde kullanılabilir.

Codec

COder/DECoder. Codec, sıkıştırmaya yarayan bir dosya türüdür - genellikle ses veya video -. Popüler Codecler: MPEG1, MPEG2, MPEG-4, Indeo, vb. AVI, ASF, vb. codec değil formatlardır. Ve değişik codecler kullanılarak sıkıştırılmış dosyaları içerirler.

Container

Bir container adından anlaşılacağı gibi bir şeyleri saklamak için kullanılır.(Örn. video, ses, altyazılar ve dolaşım bilgisi). Mesela, sessiz bir video dosyasını ve bir ses dosyasını aynı dosya altında birleştirmek istiyorsunuz. Bunu yapmak için bir container formatına ihtiyaç duyarsınız. Container örnekleri: AVI, ASF, OGM, Quicktime, VOB ve MPG.

CSS

Content Scrambling System. Video DVDler için geçerli koruma sistemi. İnsanların DVD'leri kopyalamalarını engellemek için tasarlanmıştır, çoğu ticari DVD CSS kullanılarak korunur. Oynatma sırasında, DVD'ler gerçek zamanlı olarak şifre koruma sisteminden geçerler. DVD'nin sadece belli bölümleri CSS ile şifrelenmiştir (örneğin tüm IFO ve BUP dosyaları şifreli değildir, ve VIDEO_TS.VOB da çoğu zaman şifrelenmemiştir) ve şifreleme aslında çok zayıf olup çok çabuk kırılabilmektedir. Eğer CSS'nin ne yaptığını öğrenmek istiyorsanız, bilgisayarınıza bir DVD takın, ve DVD'yi bir yazılım tabanlı oynatıcıyla çalıştırın, ve oynatıcıyı kapatın. Ve sonra herhangi bir VOB dosyasını bilgisayarınıza kopyalayın ve oynatmayı tekrar deneyin (Hard diskinizdekini...). Filmin üzerinde bir sürü komik karecikler göreceksiniz, ama aynı zamanda düzgün bölümlerde (şifrelenmemiş olan kısımlar).

DAR

DAR'ın açılımı Display Aspect Ratio olup ekran boyutunu belirler. Çoğu bilgisayar ekranının 4:3'lük bir DAR'ı vardır. Bu dikey uzunluğun, yatay uzunluğun 4'te 3'ü olduğunu göstermektedir. TV'lerin çoğu da 4:3 olup 16:9'luk ekranlarında sayısı giderek artmaktadır. Anlaşılacağı gibi 16:9'luk ekranlar enine daha geniştir. 16:9'luk ekranlar Hollywood filmlerini (1:2.35 veya 1:1.85) göstermeye daha elverişlidirler.

Deinterlace

Interlaced olan bir video akışını Progressive'e çevirmedir.

Demultiplexing

Multiplexing demultiplexing'in tam tersidir. Bu tümleşik bir ses/video akışının parçalanması işlemidir. VOB dosyalarının tümü sıkıştırılmaya tabii tutulmadan önce parçalanırlar. (FlaskMpeg, mpeg2avi, dvd2mpg, ReMpeg2) ve tüm oynatıcılarda aynı işlemi yaparlar (bilgisayarlarda ki ses ve video size ulaşmadan önce farklı yollardan geçerler).

Descrambling

DVDler genellikle şifrelenmişlerdir - örneğin her harfe bir rakam vermek, 1 = a, 2 = b, vb. Bu yolla bir cümle bir sayıya dönüştürülebilir - işte bu olaya scrambling denir. CSS tabi ki bu kadar basit değildir yinede kırılması gayet kolaydır. Descrambling scrambling'in tam tersidir, bu olayda sayılar cümlelere veya şifrelenmiş bir filmi oynatabilmek - bir DVDyi hard diskinize kopyaladığınızda ve oynattığınızda o dosya şifrelenmiş olduğu için komik karecikler görürsünüz. Bilinen CSS descramblerları ya bilinen anahtar dosyaları kullanırlar (DeCSS veya DODStrip - çok anahtar içerirler ama hepsini değil) yada Kriptografik bir saldırı yaparlar (VobDec - Bu yüzden tüm DVDlerde çalışır çünkü belli bir anahtar dosyası içermez).

Digital Video

Digital video genellikle sıkıştırılmıştır eğer sıkıştırılmadıysa Terabytelarca tutardı. (bu binlerce Gigabytes yada matematikçi arkadaşlarımız için kısaca : 10^12 Bytes) Standart kalite kaybı olmayan format günümüz videoları için yeterli olmadığı için, video codecleri insan gözünün videoda göremeyeceği bazı bölümleri silerler. Bu da yeterli olmadığı için modern codecler yeni sıkıştırma logaritmaları: keyframeler, I ve P frameler gibi yöntemler kullanmaktadırlar.

DivX

DIVX (DIgital Video eXpress) adlı sistemle kesinlikle karıştırmayın! Şu anda iki tane DivX versiyonu görüyoruz: DivX çalınmış Microsoft MPEG4 codeclerinin dönüştürülmüş halidir. (Windows Media Video V3). Bu codecler Microsoft tarafından Windows Media mimarisinin bir parçası olarak yaratılmıştı ve AVI, ASF formatlarında dosya yaratımını destekliyorlardı (beta versiyonları dışında, onların avi desteği devre dışı bırakılmıştı) bildiğiniz gibi ASF fazla oynatıcı tarafından desteklenmiyor. DivX'i yapanların yaptıkları ise Microsoft'un MPEG-4 codecini AVI formatında şifreleme yapabilecek şekilde geliştirdiler, ve adını da DivX yaptılar (Windows Media Encoder kullanılan bir bilgisayardaki iki codec de ad karışımı olmasın diye). DivX'in son versiyonları da Windows Media Audio Codec'in çalıntı bir versiyonunu - DivX audio -'yu içlerinde bulunduruyorlar.

Diğer DivX ise DivXNetworks tarafından geliştirilen yeni bir MPEG-4 video codecidir. Yeni codec çok gelişmiş olup 2 pass sıkıştırma özellikleri sunmaktadır. Ayrıca codec eski DivX (DivX3) filmlerini de oynatabilmektedir. Yeni codec DivX4 olarak bilinmektedir.

DIVX

DIVX kısaca DVD'nin ekstra özelliklerinin çıkarılmış - ekstrasız, yapılış bölümü, tanıtımlar, çoklu-dil ve geniş ekran içermeyen - halidir. Bu sistem Circuit City ve birkaç açgözlü Hollywood avukatı tarafından son kullanıcıya kadar film dağıtımını kontrol altına almak amacıyla üretilmişti. DIVX izledğin kadar öde sistemine sahipti. Ayrıca "DIVX-uyumlu" bir DVD oynatıcınız olması ve bunun telefon hattına bağlı olması gerekiyordu, bu şekilde oynatıcı hat üzerinden ana DIVX bilgisayarına bağlanıyordu ve kedi kartınızdan para çekiyordu. Bir filmin ücreti \$4.50 - 48 içinde istediğiniz kadar izleyebiliyordunuz - ve fazladan izlemek istediğinizde \$2.50 ödüyordunuz. DIVX bir sene içinde filmlerin azlığı yüzünden servis dışı oldu (Warner, Sony, New Line, ve daha birçok küçük çaplı firma bu formatta film çıkarmayı reddettiler - ÇOK TEŞEKKÜRLER!!!) ve kısa süre içinde medya ve Internet DVD siteleri tarafından eleştiri yağmuruna tutuldu.

DIVX üçlü DES şifreleme kullandığı için her türlü Kriptografik atağa karşı dirençli idi. Ve bu şifrelemenin bilinen bir çözücüsü de olmadığı için DIVXleriniz çoğu daha uzun süre rafta kalacak.

DRC

Dynamic Range Compression. AC3 Parçalarındaki sesi belli bir seviyede tutar. Daha fazla bilgi için bkz. Doom9 Türkiye - Forum

Elementary Stream (ES)

Bir elementary stream container olmayan tek bir ses veya video akışıdır. Örneğin MPEG-2 video akışı (.m2v veya .mpv) bir MPEG-2 ES, ve ses olarak da AC3, MP2, vb. gibi ES dosyalardır. Çoğu DVD yaratma programı kullanım için ES dosyası isterler.

Field

Interlaced video akışları frameler yerine fieldler içeririler.

FourCC

FourCC'nin açılımı four character code olup videodaki sıkıştırma formatını belirler. Bir video oynatıcı ilk olarak dosyanın FourCC'sine daha sonrada bu FourCC'li dosyayı oynatabilecek codeci bulur. Örneğin: DIV3 = DivX Yavaş-Hareket, DIV4 = DivX Hızlı-Hareket, DIVX = DivX4.

Frame

Bir filmdeki en basit kaynaktır. (Türkçe'si film karesi). Bir frame bir resme denktir. Bir film genellikle en az 24 frames/saniyedir, yani saniyede 24 değişik resim içerir. Üzerinde bir kuş olan 24 resim düşünün, ilk resimde kuş solda olsun, ve yavaşça sağa doğru kaysın. 24'üncü resimde kuş en sağda olsun. Birde bu 24 resmin bir sıra halinde oynatıldığını düşünün, insan gözü bunu fark edemeyecek ve kuşun hareket ettiğini sanacaktır.

Frameserving

Frameserving bir video frameinin bir programdan başka bir programa, ara dosyalar olmadan, geçiş yaptırılmasıdır. Diyelim ki bir video üzerinde Program A ile bir şeyler yapacaksın (örneğin filmin üzerindeki ve aşağısındaki siyahlıkları yok edeceksin), ve bu dosyayı Program B'de sıkıştıracaksın. Bunu yapmanın eski yolu Program A dan ara bir dosya oluşturmak, kalite kaybetmemek içinde kalite-kayıpsız bir format kullanmaktı (2 saatlik bir film için 100 GB dosyalar). Daha sonra bu dosyayı Program B'ye göndermekti. Frameserving ayrı ayrı frameler halinde dosyayı Program A'dan almayı, ve ara dosya olmadan Program B'ye aktarmayı sağlar. Popüler frameserving programları arasında AviSynth ve VFAPI yer alır.

I and P Frames

Bir framein sadece kendisinden önceki framelerdeki değişikliği göstermesidir (Bu tam bir açıklama olmayabilir ama sanırım anladınız). Diyelim ki bulutlu bir havada bir kuş olan bir keyframeimiz var. I frameler şöyle der: kuşu bir cm sağa bir cmde aşağıya kaydırın.

iDCT

MPEG dosyaları bir frekansiyel bir şekilden çok bir uzamsal şekildedir (gördüğümüz resimler). Bu şekilde, içerik bilgisi küçülür ve küçülen bilgide küçük bir veri akışından aktarılabilir. MPEG DCT (Discrete Cosine Transform)'yi uzamsal bilgiyi frekansiyel bilgiye dönüştürmek için kullanır. Bir MPEG akışından uzamsal bilgiyi almak içinse iDCT, yani, Inverse(Ters) Discrete Cosine Transform, sıkıştırma sırasında kullanılır. DCT ve iDCT, DFT'ye çok benzer (discrete fourier transforms) ama DCT/IDCT'de çıktı olarak integraller alırsınız, i/DFT ise karmaşık sayılar (hep karmaşık sayılar ne işe yarar diye merak etmişimdir, en sonunda öğrendim). Daha fazla bilgi için bir üniversite DSP kitabına veya iletişim sistemleri kitabına başvurun.

IFO file

InFOrmation dosyası genellikle DVDlerde bulunur. Bu tür dosyalar DVD oynatıcınız için dolaşımsal bilgiler içerirler. Daha fazla bilgi için DVD mimarisi makalesine başvurun.

Interlaced

Interlaced bir video tutuş biçimidir. Bir interlaced video akışında frameler (resimler: bu kelimenin anlamını hepimiz biliyoruz:-) yerine fieldlar - bir framedeki satırların yarısına

sahip olan - (ya çift ya tek). Daha fazla bilgi için videoya başlangıç.

Interleaving

Bir video ile bir sesi istediğiniz yerde birbirine yapıştırmayı hayal edin, tüm olay budur. Oynatıcı interleavinge bakar ve video ile ses arasındaki başlangıç uzaklığını belirler.

Daha detaylı bir açıklama: Örneğin 10 saniyelik bir video ve 10 saniyelik bir ses dosyamız var. Diyelim ki her video saniyesi V ve her ses saniyesi A olsun. Eğer 10 saniyelik bir interleaving varsa: VVVVVVVVAAAAAAAAA, eğer 1 saniyelikse böyle bir görünüm oluşur: VAVAVAVAVAVAVAVAVAVA.

Inverse Telecine

Telecine'ın tam tersi. Bu olaya 29.97fpslik bir videonun orijinal 24fpsye dönüştürülmesine denir

Keyframe

Çok fazla sıkıştırılmaya tabi tutulmuş, tam bir frame.

Letterbox(ing)

Letterboxing olayı Hollywood stüdyolarında çekilmiş bir filmin üstüne ve altına siyah dikdörtgenler eklenerek 4:3lük ekrana uyumlu hale getirilmesidir. Daha detaylı görmek için buraya tıklayın.

m1v/m2v

Bu MPEG-1 ve MPEG-2 videolarının sessiz biçimleri için kullanılan uzantıdır.

miniDVD

miniDVD kısaca CD üzerinde DVD demektir. Bir miniDVD 10mbit/s'ye kadar bir veri akışı içerebilir (ses ve video toplam). Video tabi ki MPEG2dir... Tercih olarak VBR, ses MPEG1 audio layer 2, saf sıkıştırılmamış PCM veya AC3 olabilir. Kalitesi DVD'yle aynı olabilir (10-20 CD'ye ve ikide bir CD değiştirmeye razıysanız). Ayrıca DVD benzeri menülerde yaratabilirsiniz. Kötü yanı ise miniDVDlerin sadece bilgisayarlarda ve çok az sayıda bulunan oynatıcılarda oynatılabilmesi. MPEG

MPEG'in açılımı Motion Picture Expert Group olup genel olarak kullanılan video formatıdır. Bu grup dijital video daki standartları belirler, yarattıkları arasında: MPEG1 standardı (Video CDlerde bulunan), MPEG2 standardı (DVDlerde ve SVCDlerde), MPEG4 standardı ve birkaç farklı standart daha - MP3 ve AAC gibi. MPEG-1 veya MPEG-2 kullanan videolar genellikle ya .mpg yada .mpeg uzantısını kullanırlar.

MPEG4

MPEG4 MPEG Group tarafından belirlenen bir standartlar topluluğudur, ve gelecekteki popüler standartlardan biri olacaktır (görüntülü telefonlar, video akışları ve fazlası). MPEG4 değişik sıkıştırma yöntemlerini destekler: ICT veya Waveletler.

MPG

MPG ya MPEG'in kısaltması olarak yada MPEG-1 ve MPEG-2 için dosya uzantısı olarak kullanılır. MPG her türlü MPEG dosyasının containerı olarak kullanılabilir. MPG containerları ayrıca program streams olarak da bilinirler (PS).

MM4

Multiple MPEG 4: Değişik bitratelerde sıkıştırılmış farklı dosyaların kombinasyonu. Örneğin 2000kbit/s bir dosya ile, 910kbit/sbir dosyayı alıp birleştirebilir, düşük bitratedeki kalitesiz dosyaları yüksek bitratedekiyle değiştirebilrsiniz. Ayrıca farklı DivX codeclerinin kullanımına da olanak tanımaktadır: Bir DivX yavaş hareket ve DivX hızlı hareket dosyasını alıp birleştirebilirsiniz.

Multiangle

Multiangle izleyicilerin filmi farklı açılardan izlemesini sağlayan DVD'ye özel bir teknolojidir. Örneğin, Televizyonda en çok izlediğiniz spor futbol. Eminim futbol oyununu kaydeden çok sayıdaki kamerayı fark etmişsinizdir. Ve oyuna ara verildiğinde güzel pozisyonların farklı açılardan yavaşlatılarak gösterildiğini fark etmişsinizdir. Televizyonda maçı izlerken siz sadece kamera odasındaki adamın sizin görmenizi istediği açıları görebilirsiniz. Şimdi UEFA kupasını DVD'de aldınız diyelim, disk maçı sadece TV'de göründüğü gibi değil aynı zamanda maçı size tüm görüş açılarından izleme imkanı sağlar, ve izlerken kumandadaki açı tuşuna basarak farklı açılara ulaşabilirsiniz.

Multipass encoding

Devam etmeden önce: Şu anda gerçek multipass sıkıştırma sadece WM8 ve MPEG-2 (SVCD & miniDVD) için mevcuttur. M4C gerçek multipass encoding değildir (daha fazla ilgi için M4C rehberine bakın). Multipass'i destekleyen bir program ilk olarak filmi sanki sıkıştırıyormuş gibi analiz ederek karşılaştığı her şeyi bir STATS dosyasına kaydeder. Diyelim ki elimizde diyalog sahneleriyle başlayan küçük bir video var. Daha sonra videoda karate dövüşleri ve aksiyon dolu hareketli sahneler var (uçma, tekme, yumruk vb.). Normal CBR sıkıştırmada her framede ki bitrate genellikle aynıdır, (100% değil ama yakın) multipass VBR modda program videodaki sahnelere göre özel birateler oluşturur, aksiyon sahnesi daha fazla bitrate alırken konuşma sahnesi daha az alır. Ne kadar çok pass uygularsanız bilgi o kadar doğru olur.

Multiplexing

Genellikle video ve ses ayrı ayrı sıkıştırılır. Daha sonra bunları birleştirir ve izlenebilir bir video elde edersiniz. Multiplexing sırasında video ve ses tek bir dosyada birleştirilir. Ve gezginsel bilgi eklenir ki geriye ve ileri alırken oynatıcı daha başarılı olsun.

Normalizing

Normalizing bir ses dosyasında ki en gürültülü sesi bulmak ve diğer tüm sesleri o seviyeye çıkarmaktır. Bu daha çok WAV larda kullanılır, hesaplama integral olduğu için sonuçlar mükemmel değildir. Bu yüzden DRC Normalizing'den daha çok tercih edilir.

OGM

OGM'nin açılımı ogg dosyalarının containerı olan OGg Mediadır. OGM AVI'ye alternatif olarak kullanabilir ve Ogg Vorbis, MP3 and AC3 audio, ve tüm video formatlarını, altyazıları vb.lerini içerebilir.

Pan & Scan

Bildiğiniz gibi filmler sizin bilgisayar ekranınızdaki gibi kaydedilmez (Bilerek bilgisayarlardan bahsediyorum çünkü bu günlerde Avrupa da 16:9'luk ekranlar eski televizyon ekranlarından daha fazla satılmaya başladı - ve aynı şeyi bilgisayarlar için söyleyemiyoruz). Filmler DVD veya video için hazırlandığında (özellikle video), ya orijinal geniş ekran yani 16:9 formatında, filmi üstünde ve altında siyah kutucuklar bırakır (ama widescreen TV'lerde çok daha iyi gözükür), yada kenarları kesilir ve 4:3'lük ekran boyutuna getirilir. Orijinal bir videonun 4:3'lük ekran boyutuna getirilmesine pan & scan denir. Daha görsel bir bilgi için buraya bakınız.

PGC

PGC nin açılımı ProGram Chaindir. DVD yaratmada kullanılan bir terimdir ve kısaca tümleşik bir nesneyi belirtir. Örneğin her filmin bir PGCsi, genellikle her tanıtımın bir kendi PGCsi. Diski taktığınızda ortaya çıkan studionun logosunun kendi PGCsi, vb. SmartRipper Movie moddayken ve DVD Decrypter IFO moddayken size bir DVD'nin sahip olduğu tüm PGCleri gösterecektir. Daha fazla bilgi için MPUCoder's DVD information sitesine bakınız.

Program Stream (PS)

Bir program stream video ve ses streams (ES) lerini içeren ana akıştır. Bir MPEG-1 program stream'i MPEG-1 video ve MPEG1 layer 2 ses (mp2) içerirken bir MPEG-2 program stream'i MPEG-2 video ve MPEG1 layer 2 ses (mp2) içerebilir.

Progressive

Interlaced'in tersidir. Sadece tam frameler içeren videolar progressive sayılırlar. Progressive ve interlaced hakkında daha fazla bilgi için videoya başlangıç.

PUO

PUO nun açılımı Prohibited User Operationsdır. Bu özellik DVD formatında bulunur, işlevi DVD'yi yapan kişinin kullanıcının bazı haklarını engellemesini sağlar. Örneğin, öyle bir PUO yaratabilirsiniz ki bu insanların FBI uyarısı sırasında bu uyarıyı atlamalarını engelleyebilir. Veya, bu özellik DVD'deki sesin sadece kendi menüsünden seçilmesini zorunlu hale getirebilir ve bu sayede kumandayı kullanarak ses seçemezsiniz.

Quantizer

Bu terimi tam anlamıyla anlamak için signal processing ile ilgili bir kursa gitmeniz gerekir. Kısaca bu sıkıştırma faktörü demektir. Bu değer ne kadar artarsa doğru orantılı olarak sıkıştırmada artar (ama kalite düser).

RCE

RCE'nin açılı Region Code Enhancementdir. DVD formatının siz sağladığı programlama seçeneklerini kullanarak (sadece belli oynatıcılarda oynatmak gibi), RCE region codeların daha gelişmiş bir versiyonudur. Bu film stüdyolarının sizin bölgenizde satılmayan bir DVD'yi oynatmanızı engellemek için kullandığı bir tekniktir. Eski region free (bölge sınırlaması olmayan) DVD oynatıcılar RCE disklerle sorunlar yaşayabilirler, ama yeni regionfree oynatıcılar problem yaşamazlar. Şu anda, RCE kullanan diskler RCE-3 kullanıyorlar ama bunun üçüncü versiyon anlamına gelip gelmediğinden emin değilim.

rff/tff flags

RFF'nin açılımı repeat first framedir, bu 24 framelik bir videodan 29.97 fps lik bir video etmek için kullanılan yöntemdir - sanki orijinal olarak bir Hollywood kamerası tarafından kaydedilmiş gibi. Rff flagi tells bize bir fieldin tekrarını anlatır. Tff ise 24fpsyi 29.97fpsye telecine kullanarak çevirmeyi. Robshot's article synch hakkındaki makalesi sizi daha çok aydınlatacaktır.

Ripping

Bu konuda çok tartışma vardır - ama gereksiz. Bu kısaca bir DVD'nin hard diskinize kopyalanma işlemidir. Bu authentication işlemini de içerir (eğer DVD'niz onaylanmadı ise kopyalama yapamazsınız) ve de CSS Descramblingi. CSS (Content Scrambling System) DVD filmlerinin kopyalanmasını engellemeye yönelik yaratılmış bir kopya koruma sistemidir, ama çoğu zaman bu sistemin oynatıcıyı da belirlediği tartışma konusu olmuştur ve bende buna kesinlikle katılıyorum. Ayrıca "ripping" kelimesi çoğu zaman (bu sitede bile) bir DVD'nin şifresinin kırılması ve başka bir formata dönüştürülmesi işlemini de kapsar.

SBC

Smart Bitrate Control. Yeni bir DivX yaratma programı: Nandub (SBC kullanır) size sıkıştırma aşamasında kontrol veriyor ve çok daha iyi kalite sağlıyor. Daha fazla bilgi DivX rehberleri bölümünde SBC rehberinde bulunabilir.

Streamlist

Streamlist bir her satırında değişik vob dosyalarının yerlerini içeren bir ASCII yazı dosyasıdır. Küçük bir örnek::

```
e:\video_ts\vts_01_1.vob
```

e:\video_ts\vts_01_2.vob

e:\video_ts\vts_01_3.vob

e:\video ts\vts 01 4.vob

e:\video_ts\vts_01_5.vob

Bu dosyayı streamlist.txt, veya streamlist.lst olarak kaydedin. Ve formatlanmamış ASCII yazısı olduğundan emin olun, Ben Not Defterini(Notepad) kullanıyorum, zaten başka bir formatta kayıt yapmıyor. Bu dosya Mpeg2avi için gereklidir.

SVCD

Super Video CD, genellikle Asya ülkelerinde kullanılır. MPEG2 Video kullanır ve çok iyi görüntü kalitesi sağlar - ve ayrıca yüksek kaliteli surround ses verir. Ayrıca hardware dekoderleri de kullanabilir. Ama SVCD oynatabilen sadece birkaç - çok kaliteli olmayan Asya yapımı - DVD oynatıcı bulunmaktadır bunun dışında özel SVCD oynatıcılara ihtiyaç

duyulmaktadır not: bunları avrupada bulmanız pek mümkün değildir. Video 2600kbit/s ve ses MPEG1 audio layer 2 224kbit/s'dir. Ama surround sesi çoğu oynatıcıda alamazsınız

Telecine

24 fps'lik bir kaynağı (genellikle o hızda kaydedilmiş bir videoyu) 29.97fps veya 29.97x2 interlaced fields per second dönüştürme işlemidir.Lütfen daha fazla bilgi için burayı okuyun.

VBR

Variable BitRate (Değişken Bitrate). Hem ses hem de video için VBR kullanmak mümkündür (CBR = Constant BitRate'de olduğu gibi). Filmin daha kaliteli bölgeleri daha fazla bitrate alırlar.

VCD

Video CD, çoğu DVD oynatıcıda çalışır, tüm işletim sistemleri için yazılım tabanlı oynatıcılar mevcuttur. Video MPEG1 1150kbit/s ve ses MPEG1 audio layer 2 224kbit/s'dir.

VKI

Variable Keyframe Interval. Bu kısaca keyframelerin DivX videolarda olduğu gibi periyodik olarak değil de gerekli olduklarında yerleştirildikleri sistemdir. VKI'nin iki türü vardı: Birincisi dönüştürücü sıkıştırılmış frame'i analiz eder, orijinal olanıyla karşılaştırır ve ona göre tekrar sıkıştırma yapar. Bu yöntem sadece belli bir programla mümkündür: M4C. AviUtl için bir plug-in de mevcuttur (Devamı AviUtl rehberinde). Ayrıca aralık ayarını fazla ayarlarsanız çok fazla keyframe elde edebilirsiniz. Bir de ikinci yöntem vardır, bu yöntem kısaca sahne değişikliklerinde keyframe girişi yapmaktır. Bunu yapmak için program filmdeki değişik sahneleri anlar ve ona göre her değişikliğin ilk frame'ini keyframe yapar. Bu ya mpeg2aviAr'ı kullanarak (AviRevolution 2.1'nin bir parçası), m4c yada DivX VKI codecini yüklemek ile başarılabilir. Sonuncuyu yüklerseniz program ile ilgili endişelenmenize gerek kalmaz... DivX yaratabilen her program bu codecle uyumlu olacaktır. VKI, doğru kullanıldığında (birinci yöntem için), size kaliteyi yükseltmede ve keyfame sayısını düşürmede yardımcı olabilir

VM2

VKI + MM4 + VBR MP3'nın kısaltması...

VOB ID

VOB IDler değişik cellleri bir PGC de gruplamak için kullanılır.

VOB Files

Tüm DVD filmler VOB dosyalarında bulunurlar. Vob dosyaları genellikle Dolby Digital Audio ve MPEG2 video içerirler. Vob dosyaları şöyle adlandırılırlar: vts_XX_y.vob buradaki XX title'ı Y ise title'ın parçasının adıdır. Bir DVD'de en fazla 99 title ve 10 part olabilir, yinede VTS_XX_0.VOB hiçbir zaman video içermez, genellikle menüyü ve dolaşımsal bilgiyi içerir. Filmi oynatıp oynatıcıdaki ekran veya DVD programına bakarak hangisinin gerçek dosya oluğunu bulabilirsiniz.

VTS

VTS'nin açılımı Video Title Set'dir ve ve ardışık olarak isimlendirilmiş VOB dosyalarının başında bulunur. Örneğin VTS2 = VTS_02_0.VOB, VTS_02_1.VOB, VTS_02_2.VOB, vb, VTS_02_0.IFO ve VTS_02_0.BUP. VTS ler belli şeyleri gruplamak için kullanılırlar. Örneğin bir VTS ana film için (bazen logo vb.), diğer VTS ise ekstralar için kullanılır.

Windows Media

Microsoft'un sahip olduğu video ve ses teknolojilerine verilen addır. Tabanı Windows Media Player in oynatabileceği birkaç codec üzerine kuruludur. WindowsMedia mimarisinin 3 versiyonu bulunmaktadır: versiyon 7, 8 ve 9. Bu codecler sıralı olarak o oynatıcılar tarafından desteklenirler (Windows Media Player 7, Windows Media Player 8 WMV8'i destekler, ve Windows Media Player 9 WMV9'u), ama bu formatların Media Player dışında oynatılması için gereken codecleri Microsoft.com'dan indirebilirsiniz.

XCD

eXtended CD yeni çıkacak olan bir CD formatıdır ve CDlerinizin mode2 form 2 modunda yazılmasını sağlayacaktır. Bu kısaca CD'deki hata düzeltmesinin kaldırılacağı anlamına gelmektedir. XCD 700 MB'lık bir CD'ye 800 MB'lık data konulmasını sağlayacaktır. Ama hata düzeltme olmayacağı için bu diskler çiziklere karşı daha dayanıksız olacaktır, bu nedenle kendi içinde hata düzeltme olan OGM gibi bir programın kullanılması önerilir. Daha fazla bilgi için XCD rehberine bakın.

XviD

XviD bir kelime oyunudur, tersten okursanız tanıdık bir şeyle karşılaşabilirsiniz. XviD bir open source MPEG-4 codecidir ki kimilerine göre DivX'den daha iyi kalite verir